

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoE/43/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206295
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Morozová Nemcová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513206295.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pajštúnska č. 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pajštúnska č. 5, IČO: 36 613 843, proti povinnému L. M., bytom P. XXX/X, P., v konaní o vymoženie pohľadávky vo výške 713,28 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 3Er/597/2013-15 zo dňa 22. mája 2014, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava, so sídlom Záhradnícka 60, Bratislava, sp. zn. EX 26323/13 zo dňa 24.10.2013 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že oprávnený sa domáha vykonania exekúcie proti povinnému na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom v Bratislave sp. zn. SR 05627/13 zo dňa 24.05.2013. Exekučný titul nadobudol právoplatnosť dňa 10.06.2013 a vykonateľnosť dňa 13.06.2013. V predmetnom exekučnom titule bola povinnému uložená povinnosť zaplatiť sumu 713,28 Eur s príslušenstvom, poplatok za rozhodcovské konanie vo výške 49,21 Eur a povinnosť zaplatiť oprávnenému náklady inkasného konania vo výške 106,99 Eur a trovy právneho zastúpenia oprávneného v rozhodcovskom konaní vo výške 213,33 Eur. Súd prvého stupňa citujúc § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Predmetná rozhodcovská doložka má síce formálne charakter rozhodcovskej doložky, pretože tvorí súčasť listiny obsahujúcej aj uznanie záväzku povinného a dohodu účastníkov o úhrade pohľadávky v splátkach a netvorí súčasť formulárovej zmluvy o úvere. Jej znenie taktiež zodpovedá požiadavke § 53 ods. 4 písm. r) zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), keď nevyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s veriteľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Napriek tomu, súd prvého stupňa posúdil túto rozhodcovskú doložku ako neplatnú, pretože nespĺňa podmienku individuálneho dojednaní. Rozhodcovskú zmluvu si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber, mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo sa podrobiť všetkým podmienkam v nej dojednaných, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Takto formulovaná rozhodcovská zmluva spôsobuje značnú nerovnováhu

v právach a povinnostiach zmluvných strán, a preto je v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka neplatná.

Na základe uvedeného súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Uznesenie bolo vydané vyššou súdnou úradníčkou.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený. Vytýkal súdu prvého stupňa, že vec nesprávne právne posúdil. Mal za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril Exekučný poriadok. Exekučný súd nie je oprávnený skúmať vecnú správnosť exekučného titulu. Skúma iba materiálnu a formálnu vykonateľnosť exekučného titulu. Zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu nevyplýva, že exekučný súd môže skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy. Poukázal na nesprávny preklad rozhodnutia Súdneho dvora EÚ vo veci ASTURCOM. Právoplatný rozhodcovský rozsudok má tie isté vlastnosti ako právoplatný rozsudok všeobecného súdu SR, z čoho vyplýva, že je prekážkou pre opätovné prejednanie veci, je právne záväzný a po uplynutí lehoty na plnenie je vykonateľný, teda spôsobilý byť podkladom pre výkon exekúcie. Súdny dvor EÚ nemal v žiadnom prípade úmysel uložiť exekučným súdom členských štátov, aby zrušili rozhodcovské nálezy so silou *res iudicata* v prípadoch, kedy takýto postup podľa domáceho práva členského štátu nie je možný. Zo slovenského ani z európskeho práva nemožno za súčasného právneho stavu vyvodzovať záver, podľa ktorého by exekučný súd mal povinnosť preskúmať exekučný titul a nahradiť tak pasivitu spotrebiteľa, ktorý síce vedel o svojich právach, no neuplatnil si ich. Odkázal aj na čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3M Cdo 11/2010 zo dňa 26. septembra 2011. Žiadal preto, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Sudkyňa súdu prvého stupňa po oboznámení sa s napadnutým uznesením a s podaným odvolaním vyslovila súhlas s rozhodnutím vyššej súdnej úradníčky a vec bola predložená odvolaciemu súdu v zmysle ustanovenia § 374 ods. 4 O.s.p.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) prejednal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Riadil sa pritom zásadami vyplývajúcimi z ustanovenia § 212 ods. 1, 3 O.s.p. Dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Nemožno súhlasiť s odvolateľom, pokiaľ namieta oprávnenie exekučného súdu posudzovať splnenie zákonných predpokladov pre poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie. Súdna prax je jednotná v názore, že už v tomto štádiu, keď sa má rozhodnúť o poverení súdneho exekútora na vykonanie exekúcie, sa exekučný súd okrem iného zaoberá tým, či rozhodnutie uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie bolo vydané orgánom s právomocou na jeho vydanie a či z hľadísk zakotvených v príslušných právnych predpisoch ide o rozhodnutie vykonateľné tak po stránke formálnej ako aj materiálnej.

Viacere rozhodnutia tohto odvolacieho súdu i niekoľko rozhodnutí Najvyššieho súdu SR konštatovali oprávnenie exekučného súdu preskúmať, či predložené rozhodnutie rozhodcovského súdu bolo vydané na základe platnej rozhodcovskej doložky/zmluvy. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo nevznikli v určenom zmluvnom alebo inom právnom vzťahu sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní (§ 3 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, ďalej len „ZRK“). Rozhodcovská zmluva môže mať formu

osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 ZRK). Rozhodcovská zmluva musí mať písomnú formu, inak je neplatná. Písomná forma je zachovaná, ak je rozhodcovská zmluva obsiahnutá v dokumente podpísanom zmluvnými stranami alebo vo vzájomne vymenených listoch, ak je dohodnutá telefaxom alebo pomocou iných telekomunikačných zariadení, ktoré umožňujú zachytenie obsahu rozhodcovskej zmluvy a označenie osôb, ktoré ju dohodli (§ 4 ods. 2 ZRK).

Vo veci 3Cdo 146/2011 Najvyšší súd SR judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný.“. Obdobne porov. aj uznesenie NS SR vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1. novembra 2011.

Odvolací súd sa preto stotožňuje so súdom prvého stupňa, ktorý prioritne riešil rozhodujúcu právnu otázku, ktorou je otázka platnosti rozhodcovskej doložky a po podaní žiadosti súdnym exekútorom o udelenie poverenia skúmal, či došlo k platnému uzavretiu rozhodcovskej zmluvy. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeroval k „zrušeniu“ tohto rozhodnutia; exekučný súd si ani neosvojoval postavenie odvolacieho súdu. Exekučný súd iba skúmal, či oprávneným predložený rozhodcovský rozsudok je vykonateľný exekučný titul, najmä z toho pohľadu, či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Pri riešení tejto otázky nebol exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Aj v rámci daného exekučného konania bol teda súd prvého stupňa, a teda aj odvolací súd oprávnený skúmať rozhodnutie označené v exekučnom konaní ako exekučný titul z hľadiska, či nejde o rozhodnutie ničotné, ktoré nevyvoláva žiadne právne účinky (IV. ÚS 78/2011).

Odvolací súd sa pri rozhodovaní riadil aj spoločným stanoviskom občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. septembra 2010, podľa ktorého: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. decembri 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008.“

Odvolací súd rovnako nevidí dôvod ani na odklon od právneho názoru, ktorý by mal byť oprávnenému známy z viacerých uznesení tunajšieho odvolacieho súdu sp. zn. 6CoE 73/2012, 6CoE 74/2012, 6CoE 95/2012, 6CoE 16/2012, 6CoE 12/2011, 6CoE 173/2011, 6CoE 1/2012 20CoE 40/2012, 20CoE 70/2012, 20CoE 73/2012, 20CoE 132/2012, 20CoE 200/2012, 20CoE 210/2012 (porov. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci I. ÚS 610/2012). Rozhodcovský rozsudok bol založený na rozhodcovskej doložke. Neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej doložky/zmluvy niet (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 1/2012, uznesenie Krajského súdu v Prešove vo veci 6CoE 66/2012, 6CoE 256/2012).

Rozhodcovská doložka/zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6 M Cdo 9/2012). Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj na situáciu, keď zmluvný vzťah (hlavný a vedľajší) bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodcovský súd podľa výberu zmluvnej strany podávajúcej žalobný návrh. Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sóló“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky odvolací súd vidí tiež v geografickom faktore v zmysle ustálenej judikatúry. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť bydliska povinného od miesta rozhodcovského konania je podľa názoru odvolacieho súdu odradzujúca (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 - C-244/98 Oceano grupo editorial).

Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-243/08 Pannon).

Na záver je potrebné zdôrazniť, že Európska únia vzhľadom na význam ochrany spotrebiteľa a v záujme vyššej kvality života ľudí podporuje v rozhodcovských veciach zbavenie účinku rozhodcovského rozsudku s cieľom dosiahnuť ochranu spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami, a to aj keď spotrebiteľ v rozhodcovskom konaní nenamietal rozhodcovskú doložku s poukazom na tzv. geografickú neprijateľnosť miesta konania (Rozsudok Súdneho dvora EÚ C-240/98 -C-244/98 Oceano Grupo Editorial, tiež C-40/08 Asturcom).

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. Rozsudok Georgiadis proti Grécku zo dňa 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; Rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku zo dňa 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O.s.p. rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Oprávnený nebol v odvolacom konaní úspešný, ostatným účastníkom trovy odvolacieho konania nevznikli, preto náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.